

Historia. Wymagania edukacyjne. Klasa 1. Zakres podstawowy. Nowa edycja

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
1. Historia jako nauka	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> formułuje definicję historii i prehistorii wymienia rodzaje źródeł historycznych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje źródeł historycznych i podaje przykłady źródeł każdego rodzaju przedstawia periodyzację dziejów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia problemy, jakie mogą się pojawić przy podziale dziejów wyjaśnia różnicę między historią a prehistorią 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie historiografii na dowolnym przykładzie pokazuje, czego możemy się dowiedzieć ze źródła ikonograficznego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie korzyści i trudności wiążą się z poszukiwaniem informacji z historii w Internecie wymienia nauki pomocnicze historii i wyjaśnia ich rolę przy poznawaniu dziejów
I. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu					
2. Cywilizacje starożytnej Mezopotamii	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Mezopotamii i przykładowe miasta sumeryjskie (Ur, Uruk) rozumie i poprawnie posługuje się 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia różne cywilizacje, które istniały w rejonie Mezopotamii (sumeryjską, babilońską, perską) w kolejności chronologicznej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia osiągnięcia cywilizacji sumeryjskiej przedstawia sposób sprawowania władzy w cywilizacji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> formułuje i wyjaśnia zasady prawne zawarte w kodeksie Hammurabiego porównuje osiągnięcia cywilizacji starożytnej Mezopotamii 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego może być źródłem dziewiętnastowieczna wizja miasta Nimrud zamieszczona w podręczniku

	<p>terminami: system irygacyjny, pismo klinowe, kodeks Hammurabiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje religię mieszkańców Mezopotamii 	<p>starożytnej Mezopotamii</p> <ul style="list-style-type: none"> • przytacza zasadę prawną zawartą w kodeksie Hammurabiego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami wymienionymi w celach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia bogów sumeryjskich i babilońskich • wymienia inne niż w podręczniku osiągnięcia kultury sumeryjskiej i babilońskiej
3. Starożytny Egipt	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny starożytnego Egiptu z podziałem na Egipt Górny i Egipt Dolny • wie, kim był faraon • wymienia przykładowych bogów egipskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia strukturę społeczną w starożytnym Egipcie • wymienia uprawnienia faraona • wymienia przykładowe osiągnięcia kultury egipskiej, w tym pismo • charakteryzuje gospodarkę egipską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pozycję poszczególnych grup społecznych w państwie faraonów • przedstawia osiągnięcia kultury egipskiej • charakteryzuje religię egipską • przedstawia cechy sztuki egipskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związki między religią, sztuką a władzą w starożytnym Egipcie (np. mumifikacja, piramidy, faraon jako syn boga) • wyjaśnia, dlaczego w Egipcie kapłani mieli wysoką pozycję • zna atrybuty przykładowych bogów egipskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie monarchii despotycznej • porównuje monarchów despotycznych Mezopotamii z faraonem • zna symbole władzy faraona i rozpoznaje wizerunki niektórych bogów egipskich
4. Dzieje i religia starożytnego Izraela	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Palestyny • wymienia zasady judaizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dzieje Izraela związane z Mojżeszem, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dzieje Izraela związane z postacią Abrahama i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia symbole ważne dla judaizmu i wyjaśnia ich rolę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego przez stulecia Żydzi żyli w diasporze

	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami: judaizm, Tora, Arka Przymierza 	<p>Dawidem i Salomonem</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami: mesjasz, prorok, monoteizm, Talmud 	<p>niewolą babilońską</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami: rabin, menora, synagoga, świątynia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między świątynią a synagogą • posługuje się poprawnie wszystkimi terminami wymienionymi w celach 	
--	---	--	---	--	--

II. Świat starożytnych Greków

5. Hellada i jej mieszkańcy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Półwyspu Bałkańskiego i opisuje jego warunki naturalne • wymienia niektóre cechy polis 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy polis i wyjaśnia związek między jej powstaniem a warunkami naturalnymi panującymi na Półwyspie Bałkańskim • wymienia występujące w polis ustroje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustroje polis greckich • definiuje pojęcie obywatela 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pozycję arystokracji w polis • wyjaśnia kto był obywatelem polis 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar świata greckiego po wielkiej kolonizacji greckiej • dzieli skutki wielkiej kolonizacji na skutki dla poszczególnych polis, dla całego świata greckiego, dla innych ludów, z którymi zetknęli się Grecy • charakteryzuje kulturę minojską i mykeńską
6. Sparta – państwo żołnierzy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Sparty (polis i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe uprawnienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związki między wychowaniem 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak wychowanie spartańskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposób podejmowania

	<p>ziemie przez nią podbite)</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organy władzy w Sparcie wymienia grupy społeczne w Sparcie i wskazuje, które z nich miały prawa polityczne rozumie termin: spartańskie warunki 	<p>organów władzy w Sparcie</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wychowanie spartańskie 	<p>spartańskim a funkcjonowanie m polis</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje grupy społeczne występujące w Sparcie 	<p>wpływało na kulturę</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Likurga w historii Sparty uzasadnia, że w Sparcie panował ustroj oligarchiczny 	<p>decyzji na zgromadzeniu obywateli</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję obywateli w systemie ustrojowym Sparty charakteryzuje rolę geruzji w systemie ustrojowym Sparty
7. Ateny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Aten (polis i Attykę) wymienia organy władzy w Atenach w V w. p.n.e. wymienia grupy społeczne w Atenach i wskazuje, kto miał prawa polityczne w V w. p.n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje demokrację ateńską w czasach Peryklesa wyjaśnia, w jaki sposób Perykles zachęcał obywateli Aten do udziału w życiu publicznym wymienia najbardziej znane zabytki ateńskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy Drakona i Klejstenesa, które funkcjonowały w V w. p.n.e. charakteryzuje społeczeństwo ateńskie ocenia zalety demokracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje związki między rozwojem demokracji i kultury w Atenach ocenia wady i zalety demokracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję obywateli w systemie ustrojowym Aten porównuje pozycję obywateli w Atenach i Sparcie
8. Wojny w świecie greckim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Maraton, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki ekspansji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia charakter wojen 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ na sytuację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia polityczną i militarną rolę

	<p>Termopile i Salaminę</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojen grecko-perskich rozumie termin: falanga 	<p>perskiej w Azji Mniejszej</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie termin: hoplita 	<p>w świecie greckim</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki wojen grecko-perskich 	<p>wewnętrzna w Grecji miały skutki wojen grecko-perskich</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co pozostało do dnia dzisiejszego z tradycji wojen grecko-perskich 	<p>Aten i Sparty w świecie greckim w V – IV w. p.n.e.</p>
<p>9. Podboje Aleksandra Wielkiego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Macedonię i tereny opanowane przez Aleksandra Wielkiego wymienia najważniejsze bitwy stoczone przez Aleksandra Wielkiego rozumie pojęcie: kultura hellenistyczna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę Związku Korynckiego wymienia przykładowe działania Aleksandra Wielkiego wobec ludów podbitych wyjaśnia pojęcie: monarchia hellenistyczna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności powstania Związku Korynckiego charakteryzuje politykę Aleksandra Wielkiego na podbitych terenach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia trwałość działań podejmowanych przez Aleksandra Wielkiego na Wschodzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Issos jest uważana za jedną z decydujących bitew w historii wyjaśnia, dlaczego Aleksander Macedoński jest uważany za jednego z największych wodzów w historii
<p>10. Religia i kultura Greków</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych bogów greckich i ich atrybuty, rozpoznaje ich wizerunki wymienia najważniejsze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje style architektoniczne i podaje przykłady zabytków architektury greckiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co przyczyniło się do rozwoju filozofii w starożytnej Grecji wymienia osiągnięcia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki sportu i teatru z religią starożytnych Greków przedstawia założenia stoicyzmu, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływy i motywy kultury greckiej w późniejszych epokach przedstawia wpływy kultury greckiej we

	<p>poglądy Sokratesa</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe osiągnięcia kultury greckiej (przede wszystkim z dziedziny literatury) 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia formy kultu w starożytnej Grecji wymienia najważniejsze poglądy Platona i Arystotelesa i zna założone przez nich szkoły 	<p>starożytnych Greków</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę teatru i igrzysk w życiu Greków 	<p>epikureizmu i cynizmu</p>	<p>współczesnym świecie</p>
III. Imperium rzymskie					
11. Rzym – od królestwa do republiki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Półwysep Apeniński i Rzym wymienia najważniejsze urzędy republiki rzymskiej wymienia podstawowe grupy obywateli rzymskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje warunki naturalne Półwyspu Apenińskiego i Półwyspu Bałkańskiego wymienia organy władzy republiki rzymskiej i ich przykładowe kompetencje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze społecznej Rzymian charakteryzuje ustrój republiki rzymskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy monarchiczne, oligarchiczne i demokratyczne w ustroju republiki rzymskiej wskazuje mocne i słabe strony tego ustroju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje początki Rzymu charakteryzuje kulturę Etrusków przedstawia wpływ Etrusków na Rzymian wyjaśnia związek symboliki związanej z Rzymem z legendą o założeniu miasta
12. Ekspansja terytorialna Rzymu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary opanowane przez Rzymian przedstawia organizację terenów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje armię rzymską wskazuje różnice w organizacji terenów podbitych w Italii i poza nią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny ekspansji terytorialnej Rzymu, biorąc również pod uwagę rzymskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rzymskie podboje w okresie republiki, umieszczając je w czasie wyjaśnia przyczyny i skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje ekspansję Rzymu z wielką kolonizacją grecką charakteryzuje politykę

	<p>podbitych w Italii i poza nią</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie niewolników w Rzymie 	<p>pojmowanie wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wojny punickie • wyjaśnia pojęcie imperium 	<p>wojen domowych w I w. n.e.</p>	<p>wewnętrzną Juliusza Cezara</p>
<p>13. Cesarstwo rzymskie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie rozrost imperium rzymskiego w okresie cesarstwa • wymienia najważniejsze cechy pryncypatu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustrój cesarstwa rzymskiego w okresie pryncypatu • wyjaśnia pojęcie romanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dojście do władzy Oktawiana Augusta i jego politykę • przedstawia ekspansję terytorialną Rzymu w okresie cesarstwa i umiejscawia ją w czasie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność polityki Oktawiana Augusta • omawia czynniki, które sprzyjały romanizacji • wyjaśnia termin: <i>pax romana</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rządy dwóch cesarzy z I – III w. i wyjaśnia, dlaczego ich rządy były, jego zdaniem, ważne dla cesarstwa rzymskiego
<p>14. Religia i kultura Rzymian</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowych bogów rzymskich i ich atrybuty • wymienia budowlę charakterystyczne dla Rzymu • wymienia przykładowych autorów rzymskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje religię i literaturę rzymską • wskazuje na specyfikę prawa rzymskiego (formułowanie norm ogólnych) • przedstawia funkcje budowli rzymskich (łuk triumfalny, akwedukt, termy) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływy greckie w kulturze rzymskiej • przedstawia cechy sztuki rzymskiej • wymienia twórców kultury rzymskiej i ich dzieła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie prawa rzymskiego • wyjaśnia różnice między igrzyskami greckimi a rzymskimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływy kultury rzymskiej we współczesnym świecie • ocenia wpływ kultury antycznej na późniejsze epoki

15. Chryścijaństwo w świecie rzymskim	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie przykładowe pierwsze gminy chrześcijańskie • wymienia zasady chrześcijaństwa 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w świecie rzymskim • przedstawia strukturę gmin chrześcijańskich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Palestynie w okresie działania Jezusa • wyjaśnia przyczyny prześladowań chrześcijan przez władze rzymskie • przedstawia proces kształtowania się kanonu Pisma Świętego i zasad wiary (sobór nicejski) 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Palestynie w I w. n.e. • opisuje symbolikę związaną z chrześcijaństwem • przedstawia zmianę pozycji religii chrześcijańskiej w cesarstwie rzymskim w IV w. n.e. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sylwetkę cesarza Juliana Apostaty • wyjaśnia różnicę między męczennikiem a wyznawcą
16. Upadek cesarstwa rzymskiego na Zachodzie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie orientacyjny podział na część wschodnią i zachodnią cesarstwa • wyjaśnia pojęcia: tetrarchia i dominat 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny kryzysu cesarstwa w III w. • charakteryzuje reformy Dioklecjana 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między częścią wschodnią a zachodnią cesarstwa rzymskiego • przedstawia przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wzrost znaczenia barbarzyńców w cesarstwie rzymskim • przedstawia konsekwencje najazdu Hunów pod wodzą Attyli • przedstawia działania Odoakra 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek różnych plemion germańskich do cesarstwa rzymskiego w III – V w.
IV. Europa wczesnego średniowiecza					
17. Bizancjum	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar cesarstwa bizantyjskiego • przedstawia rolę Konstantynopola • przedstawia podział w religii chrześcijańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe zabytki sztuki bizantyjskiej • pokazuje na mapie obszary zajęte przez cesarza Justyniana • posługuje się terminem: schizma wschodnia 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okres panowania cesarza Justyniana • przedstawia konsekwencje schizmy wschodniej • wymienia cechy kultury bizantyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny schizmy wschodniej • ocenia zasługi cesarza Justyniana dla cesarstwa bizantyjskiego • wskazuje związki i wpływy cesarzy bizantyjskich w Kościele 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał spór o obrazy (ikonoklazm) w Kościele Wschodnim
18. Świat islamu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszary opanowane przez Arabów • wymienia filary islamu • wymienia dwa najstarsze odłamy islamu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność Mahometa • wyjaśnia różnice między odłamami islamu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia organizację polityczną i religijną świata arabskiego po przyjęciu islamu • charakteryzuje kulturę arabską 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Półwyspie Arabskim przed działalnością Mahometa • ocenia wpływ kultury arabskiej na kulturę europejską 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Poitiers jest uważana za jedną z decydujących bitew w historii
19. Narodziny i rozwój państwa Franków	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar monarchii frankijskiej za panowania Karola Wielkiego • przedstawia dążenia Karola Wielkiego do 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na mapie etapy ekspansji państwa Franków • przedstawia organizację państwa Franków 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Chlodwiga w kształtowaniu się państwa Franków • przedstawia cały proces kształtowania się państwa frankijskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje gospodarkę monarchii Karola Wielkiego • uzasadnia, że państwo frankijskie było monarchią patrymonialną 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Karol Wielki jest wymieniany jako jeden z prekursorów zjednoczonej Europy

	<p>odnowienia cesarstwa rzymskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie postanowienia traktatu w Verdun 		<ul style="list-style-type: none"> • podaje definicję monarchii patrymonialnej • wymienia cechy renesansu karolińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego mówimy o renesansie karolińskim 	
<p>20. Nowe państwa w Europie Zachodniej. Początki feudalizmu</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar monarchii ottońskiej • charakteryzuje rządy dynastii ottońskiej i jej dążenie do odnowienia cesarstwa rzymskiego • wyjaśnia pojęcia: senior i wasal 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia ideę cesarstwa uniwersalistycznego Ottona III • wyjaśnia, dlaczego doszło do odnowienia cesarstwa na terenie Rzeszy • przedstawia hołd lenny i jego znaczenie • wymienia obowiązki wasala i seniora 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Anglii po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego • charakteryzuje drabinę feudalną (podział społeczeństwa) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między systemem lennym a drabiną feudalną • poprawnie używa pojęć: hołd lenny, inwestytura, immunitet 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związki Ottona III z cesarzami bizantyjskimi i wyjaśnia, jaki to miało wpływ na koncepcje polityczne Ottona III
<p>21. Powstanie państw w Europie Północnej i Środkowo-Wschodniej</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie pierwsze państwa słowiańskie i główne trasy wypraw wikingów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność św.św. Cyryla i Metodego • wymienia przyczyny ekspansji wikingów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia dlaczego św.św. Cyryl i Metody są nazywani Apostołami Słowian • przedstawia konsekwencje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę pojawienia się Słowian w Europie • ocenia wkład św.św. Cyryla i Metodego w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturę ludów skandynawskich

	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli św. św. Cyryl i Metody 		<p>wypraw wikingów</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces powstawania państwa węgierskiego 	<p>rozwój kulturalny Słowian</p>	
22. Papiestwo i cesarstwo	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia uniwersalny charakter władzy papieża i cesarza • wymienia postanowienia konkordatu wormackiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny rywalizacji między papieżem a cesarzem • wyjaśnia rolę konkordatu wormackiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny kryzysu w Kościele w X–XI w. • posługuje się poprawnie terminami: symonia, nepotyzm, konkordat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób Kościół chciał się uniezależnić od władzy świeckiej • charakteryzuje skutki sporu o inwestyturę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób rywalizacja między papieżem a cesarzem wiązała się z funkcjonowaniem państwa średniowiecznego • wyjaśnia poglądy Innocentego III na wzajemne relacje między władzą cesarską a papieską
V. Europa rozkwitu i schyłku średniowiecza					
23. Wyprawy krzyżowe i ich następstwa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar objęty wyprawami krzyżowymi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Królestwo Jerozolimskie • wymienia przyczyny i skutki krucjat, dzieląc je 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie państwie utworzone przez krzyżowców na Bliskim Wschodzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę czwartej krucjaty • przedstawia przenikanie się wpływów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek przykładowych władców bliskowschodnich do krzyżowców i chrześcijan

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki krucjat wymienia przykładowych przywódców krucjat 	<p>na polityczne, gospodarcze i religijne</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zakony rycerskie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki między sytuacją w Europie a poparciem dla wypraw krzyżowych przedstawia rolę zakonów rycerskich 	<p>kulturowych między Wschodem a Zachodem w wyniku krucjat</p>	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek ludności arabskiej do wypraw krzyżowych
24. Przemiany gospodarcze na wsi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w sposobie uprawy roli, które zaszły w XII w. posługuje się terminami: dwupolówka i trójpolówka wymienia przykładowe skutki rozwoju rolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany, które zachodziły w technice rolnej w XII–XIII w. wymienia narzędzia, które przyczyniły się do rozwoju rolnictwa przedstawia sytuację chłopów (ich pozycję i obowiązki) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w technice rolnej wpłynęły na jej wydajność przedstawia warunki życia chłopów wyjaśnia przyczyny kolonizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje rolę samorządu wiejskiego wyjaśnia i ocenia konsekwencje rozwoju rolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym różniła się włość wczesnośrednio-wieczna od majątku z XII – XIII w. wyjaśnia, dlaczego włość wczesnośrednio-wieczna była samowystarczalna
25. Miasta w średniowieczu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny powstawania miast przedstawia organizację przestrzeni miejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces powstawania i rozwoju miast charakteryzuje organizację wewnętrzną miasta (władze, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje strukturę społeczną mieszkańców miasta wyjaśnia różnice w organizacji handlu lokalnego i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia rolę miast w rozwoju gospodarki średniowiecznej poprawnie posługuje się terminologią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na współczesnym planie miasta pokazuje jego elementy związane ze średniowieczem; uzasadnia swoje decyzje

	<ul style="list-style-type: none"> definiuje termin: lokacja 	organizacje rzemieślnicze)	międzynarodowe go <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę cechów i gildii 		<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Hanzy
26. Przemiany polityczne późnego średniowiecza	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar ekspansji Turków osmańskich wymienia przykładowe skutki ekspansji tureckiej w Europie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie zmiany polityczne, które zachodzą w wyniku ekspansji tureckiej przedstawia znaczenie upadku Konstantynopola 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany polityczne w Europie XIV i XV w. , które zaszyły w wyniku ekspansji tureckiej wymienia przykłady współpracy między państwami w walce z zagrożeniem tureckim 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zależności polityczne pomiędzy państwami europejskimi w XIV i XV w. przedstawia współpracę państw europejskich wobec zagrożenia tureckiego w XIV i XV w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich okolicznościach odwoływano się w XX w. do bitwy na Kosowym Polu
27. Społeczeństwo stanowe i kryzys późnego średniowiecza	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> definiuje stan przedstawia strukturę społeczeństwa stanowego wymienia przykładowe przyczyny kryzysu gospodarczo-społecznego w XIV w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny i skutki epidemii dżumy w XIV w. przedstawia pozycję poszczególnych stanów w państwie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia konsekwencje kryzysu demograficznego z II poł. XIV w. przedstawia proces kształtowania się stanów wymienia przyczyny wystąpień chłopskich w XIV w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia możliwości awansu społecznego w XIV–XV w. przedstawia związek między kryzysem demograficznym i gospodarczym a wystąpieniami chłopskimi w XIV w. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy monarchii stanowej przedstawia biogramy Filipa IV Pięknego i Jana bez Ziemi ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w powstawaniu monarchii stanowych

VI. Polska w X–XIII wieku

<p>28. Państwo Mieszka I i Bolesława Chrobrego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1000 • wymienia przyczyny chrztu Mieszka I • przedstawia okoliczności i postanowienia zjazdu gnieźnieńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Mieszka I i siedziby biskupstw i arcybiskupstwa • przedstawia wojny polsko-niemieckie za panowania Bolesława Chrobrego • przedstawia skutki przyjęcia chrztu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Bolesława Chrobrego • wyjaśnia rolę św. Wojciecha w budowaniu struktur kościoła w Polsce • wyjaśnia rolę koronacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co miało wpływ na kształt stosunków polsko-niemieckich za pierwszych Piastów • przedstawia rolę <i>Dagome iudex</i> • ocenia rolę chrztu i organizacji kościelnej w umacnianiu władztwa pierwszych Piastów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wyniki badań archeologicznych, które powiększają naszą wiedzę o początkach państwa polskiego
<p>29. Kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1138 • wymienia etapy odbudowy arcybiskupstwa gnieźnieńskiego • przedstawia ekspansję Bolesława Krzywoustego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces odbudowy państwa polskiego przez Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego • przedstawia zmiany terytorialne monarchii wczesnopiastowskiej w czasie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunki Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego z Niemcami, wyjaśniając, co wpływało na zmiany granicy polsko-niemieckiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia spór biskupa Stanisława z Bolesławem Śmiałym w kontekście znaczenia organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kryzysu monarchii wczesnopiastowskiej

		<p>(straty terytorialne i odzyskanie utraconych terenów)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces odbudowy arcybiskupstwa gnieźnieńskiego i wyjaśnia jego rolę w odbudowie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, które działania Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego były ważne z punktu widzenia niezależności państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia konsekwencje i kontrowersje związane ze sporem Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem 	
<p>30. Państwo polskie w dobie rozbicia dzielnicowego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny wydania statutu (testamentu) przez Bolesława Krzywoustego • pokazuje na mapie poszczególne dzielnice i wymienia ich pierwszych władców • pokazuje na mapie straty terytorialne Polski w okresie rozbicia dzielnicowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny wydania statutu (testamentu) przez Bolesława Krzywoustego • przedstawia zagrożenia zewnętrzne państwa polskiego w okresie rozbicia dzielnicowego • wymienia czynniki sprzyjające jednoczeniu ziem polskich w XIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia cele wydania statutu (testamentu) Bolesława Krzywoustego • przedstawia walki synów Bolesława Krzywoustego o władzę zwierzchnią • przedstawia ekspansję zakonu krzyżackiego w XIII w. i związane z tym straty terytorialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia walki książąt piastowskich o władzę zwierzchnią (Kraków) • przedstawia ekspansję Mongołów i jej skutki dla ziem piastowskich • wyjaśnia, co i dla czego sprzyjało jednoczeniu ziem polskich w XIII w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czy zasady testamentu Bolesława Krzywoustego były wyjątkiem, czy regułą w Europie Środkowo-Wschodniej • przedstawia stosunki książąt mazowieckich i kujawskich z Litwinami, Prusami i Jaćwingami • wyjaśnia ich wpływ na stosunki polsko - krzyżackie

31. Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich w XII–XIII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne postanowienia aktów lokacyjnych wymienia przykładowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia organizację władz we wsiach i miastach lokowanych na prawie niemieckim charakteryzuje układ przestrzenny miasta lokowanego na prawie niemieckim przedstawia podział społeczeństwa na stany 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny kolonizacji na prawie niemieckim wyjaśnia różnice między kolonizacją niemiecką a kolonizacją na prawie niemieckim przedstawia rolę cechów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny kształtowania się stanów przedstawia rozwój gospodarczy ziem polskich i wskazuje, jaką rolę odgrywały w nim lokacje posługuje się poprawnie terminami wymienionymi w celach lekcji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację ludności żydowskiej w Polsce XIII – XIV w.
---	---	--	--	---	--

VII. Polska w XIV–XV wieku

32. Zjednoczenie Polski	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie ziemie, które mieli pod swoim panowaniem Przemysław II i Władysław Łokietek w 1320 r. wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Władysława Łokietka przedstawia działania Władysława Łokietka w celu zjednoczenia ziem polskich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania Wacława II w procesie jednoczenia ziem polskich wymienia problemy, z jakimi stykał się Władysław Łokietek, jednocząc ziemie polskie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę koronacji w procesie jednoczenia ziem polskich z uwzględnieniem koronacji Przemysła II wyjaśnia przyczyny problemów, z jakimi stykał się Władysław 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką władzę na Śląsku mieli królowie czescy pokazuje obszar Śląska, nad którym królowie czescy sprawowali zwierzchnictwo
--------------------------------	---	---	--	---	---

	Władysław Łokietka			Łokietek, jednocząc ziemie polskie	
33. Polska pod rządami Kazimierza Wielkiego i Andegawenów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice monarchii Kazimierza Wielkiego w roku 1370 • wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Kazimierza Wielkiego • wymienia działania gospodarcze Kazimierza Wielkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na mapie zmiany granicy polskiej w czasie panowania Kazimierza Wielkiego • charakteryzuje politykę wewnętrzną Kazimierza Wielkiego w dziedzinie administracji i prawa • wymienia postanowienia przywileju koszyckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-czeskie za panowania Kazimierza Wielkiego w kontekście jednoczenia ziem polskich i stosunków z Krzyżakami • przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Ludwika Węgierskiego • poprawnie posługuje się terminem: Korona Królestwa Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, co było największym osiągnięciem i największą porażką Kazimierza Wielkiego • charakteryzuje rządy Andegawenów w Polsce • wyjaśnia, dlaczego monarchię Kazimierza Wielkiego nazywamy monarchią stanową 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie korzyści odniosła Polska z ekspansji na Ruś Halicką • wyjaśnia, dlaczego Ludwik Węgierski na Węgrzech uzyskał przydomek Wielki, a w Polsce jego panowanie jest oceniane źle
34. Pierwsi Jagiellonowie na polskim tronie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny unii w Krewie • wymienia postanowienia unii w Krewie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki unii w Krewie • przedstawia przyczyny i przebieg wielkiej wojny z zakonem krzyżackim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Władysława Jagiełły 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia przywileju czerwińskiego • wyjaśnia przyczyny wydawania przywilejów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia innych kandydatów do ręki Jadwigi i wymienia powody, z powodu których zostali odrzuceni

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia I pokoju toruńskiego wymienia skutki drugiej unii polsko-węgierskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia przywileju jedlnieńskiego-krakowskiego wymienia przyczyny drugiej unii polsko-węgierskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia unii w Horodle wyjaśnia, czy unia w Horodle była w pełni unią personalną 	<p>szlacheckich przez Władysława Jagiełłę</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności powołania na tron Kazimierza Jagiellończyka 	<p>przez możliwych polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Pawła Włodkowica w sporze z Krzyżakami
35. Polska w późnym średniowieczu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar Prus Królewskich i Prus Zakonnych wymienia postanowienia II pokoju toruńskiego wymienia postanowienia przywileju cerekwicko-nieszawskiego i konstytucji <i>Nihil novi</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny i przebieg wojny trzynastoletniej przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia politycznego szlachty przedstawia strukturę sejmu walnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia gospodarczego szlachty charakteryzuje instytucję sejmu walnego i jego rolę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego ustrój, który powstał w Polsce, określamy mianem demokracji szlacheckiej ocenia politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Elżbieta Rakuszanka jest nazywana matką królów przedstawia rolę jaką odegrali za panowania pierwszych Jagiellonów: biskup Zbigniew Oleśnicki, Filip Kallimach, Jan Długosz
VIII. Kultura średniowiecza					
36. Kultura umysłowa wieków średnich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy kultury rycerskiej wymienia przykładowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy kultury średniowiecza charakteryzuje nurt filozofii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę św. Tomasza z Akwinu w kulturze średniowiecza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę pisma w kulturze średniowiecza ocenia zasięg społeczny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę uniwersytetów charakteryzuje literaturę średniowiecza

	<p>dzieła literatury średniowiecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia gatunki literackie średniowiecza 	<p>średniowiecznej – scholastykę</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ klasztorów na rozwój kultury średniowiecznej wyjaśnia wpływ dworów na rozwój kultury średniowiecznej 	<p>oddziaływania średniowiecznej literatury</p>	<p>tworzoną w językach narodowych związaną z kulturą dworską i plebejską</p>
<p>37. Sztuka i architektura średniowiecza</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe zabytki romańskie w odniesieniu do swojego regionu wymienia przykładowe zabytki gotyckie w odniesieniu do swojego regionu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe cechy stylu romańskiego w architekturze wymienia przykładowe cechy stylu gotyckiego w architekturze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> w budowlach romańskich i gotyckich potrafi wskazać cechy stylu romańskiego i gotyckiego przedstawia zasięg terytorialny i czas trwania stylu romańskiego i gotyckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rzeźbę i malarstwo romańskie charakteryzuje rzeźbę i malarstwo gotyckie porównuje styl romański i gotycki, wskazując różnice między nimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia epokę, w której nawiązywano do stylu romańskiego i gotyckiego w architekturze charakteryzuje styl neoromański i neogotycki na przykładach
<p>38. Kultura średniowiecznej Polski</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy średniowiecznej kultury polskiej wymienia przykładowe zabytki sztuki i piśmiennictwa średniowiecznego z Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje podobieństwa między średniowieczną kulturą polską a europejską wymienia zabytki piśmiennictwa w języku polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwój nauki polskiej w średniowieczu i wyjaśnia rolę Akademii Krakowskiej w tym procesie przedstawia rolę klasztorów i zgromadzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między kulturą polskiego średniowiecza a kulturą europejską zwraca uwagę na wyjątkowość niektórych zabytków sztuki średniowiecza w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego mówimy o Akademii Krakowskiej i Uniwersytecie Jagiellońskim przedstawia dorobek uczonych polskich

	<ul style="list-style-type: none">wymienia najstarsze kroniki polskie	<ul style="list-style-type: none">zna postaci Janka z Czarnkowa i Jana Długosza	<p>zakonnych w rozwoju kultury średniowiecznej w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none">wskazuje związki kultury polskiego średniowiecza z kulturą europejską	<p>Polsce i wyjaśnia, na czym ona polega</p>	<p>wymienionych w rozdziale</p>
--	---	---	---	--	---------------------------------